

Andakter

För en vecka, tjugonionde veckan.
från initiativet ”Dagligt Bröd” :- dagligtbrod.com

Måndagens morgon.

Psalm 181 - ”Nu är det morgon”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Psaltaren 31:1–9

Till dig, Herre, tar jag min tillflykt, svik mig aldrig! Du som är trofast, rädda mig, lyssna på mig, skynda till min hjälp. Var min klippa dit jag kan fly, borgen där jag finner räddning. Ja, du är min klippa och min borg. Du skall leda och styra mig, ditt namn till ära. Du skall lösa mig ur snaran de gillrat, du är min tillflykt. Jag överlämnar mig i dina händer. Du befriar mig, Herre, du sanne Gud. Du hatar dem som dyrkar falska gudar, men jag litar på Herren. Jag vill jubla av glädje över din godhet, du som såg mitt elände och tog dig an mig när jag led. Du gav mig inte i fiendens våld, du förde mig ut i frihet.

Betraktelse

I vers 6 läser vi: ”Jag överlämnar mig i dina händer. Du befriar mig, Herre, du sanne Gud.” (I 1917 års bibel lyder den: ”I din hand befaller jag min ande; du förlossar mig, Herre, du trofaste Gud”). Enligt Luk. 23:46 slutar Jesus på korset sitt liv med att säga de orden: ”Fader, i dina händer befaller jag min ande, grek. *pneuma*”, och sedan andas ut [sitt sista andetag].

I Bibeln beskrivs ofta döden just som att man slutar andas. Gud tar tillbaka (Ps. 104:29) eller människan ger tillbaka sin livsande till Gud, och då är livet slut. Överlåtelsen av oss själva till Gud behöver vi öva. Människan har ett medfött inre motstånd mot att tro och lita på Gud, och därför behöver tron övas genom att uttryckas i ord och handling, varje dag.

Psalt. 31:6 har använts som aftonbön av bedjare i det Gamla och det Nya

förbundet – versen finns t.ex. i dagens sista bön, Completorium, i kyrkans tidebön. Det är en bön, där man släpper taget om hela den föregående dagen och med förtroende lägger sitt liv i Guds händer inför medvetlöshetens timmar. Genom att varje kväll gå in i sömnens ”lilla död” med den överlåtelsebönen, övar man sig i att en gång släppa taget om hela sitt liv till Gud i den stora döden. – Men överlåtelse behöver jag som kristen öva mig i också vid dagens början, för att växa in i den trygga insikten att Gud är med mig i allt, hela tiden. Jag är inte ensam och svag inför allt det som ska träffa mig denna dag, jag går med Gud.

Förbön

Tack, käre himmelske Fader, för att jag får ännu en dag av dig. Hjälp mig den här dagen, och varje dag, att öva mig i min tro, i ord och handling. Hjälp mig också att den här dagen växa in i insikten att du, käre himmelske Fader, är med mig i allt, hela tiden.

Käre Herre, hjälp oss den här dagen att inte förtvivla och tappa modet, utan istället öva oss i hjälpsamhet och samarbete med andra, men framför allt i bön och förtröstan på Dig. Vi ber om ditt beskydd, särskilt för hårt drabbade och döende, och för dem som sätter in all kraft på att hjälpa dem. Ge oss uthållighet och livsmod, genom din Helige Ande och vår Herre, Jesus Kristus. Amen

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, Amen.

Välsignelse

Nåd och frid från Gud, vår fader, och herren Jesus Kristus. (Gal 1:3)

Bengt Holmberg.

Måndagens kväll.

Psalm 185 - ”O Kriste, du som ljuset är”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Psaltaren 31:10–25

Förbarma dig, Herre, jag är i nöd, mina ögon är skumma av sorgen, jag är matt till kropp och själ. Mitt liv rinner bort i ångslan och mina år i suckan. I nöden sviker mig kraften och benen murknar i min kropp för alla mina fienders skull. Jag blir hånad, jag är en börda för mina grannar, en skräck för mina vänner, de som ser mig på gatan viker undan. Jag är bortglömd som en död, jag är som ett krossat kärl. Jag hör folkhoppen viska: ”Skräck från alla håll!” – de gaddar sig samman och smider planer mot mitt liv.

Men jag förtröstar på dig, Herre, jag säger: Du är min Gud. I din hand ligger mina dagar, rädda mig ur mina fienders hand, från dem som förföljer mig. Låt ditt ansikte lysa över mig, hjälp din tjänare i din godhet! Herre, svik mig inte när jag ropar. Låt de gudlösa stå med skam och tystna i döden, låt de läppar som ljuger förstummas, deras fräcka tal mot den rättfärdige i högmod och förakt.

Stor är din godhet, som du sparar åt dina trogna och som du ger i allas åsyn åt dem som tar sin tillflykt till dig. Du håller dem gömda hos dig undan människors ränker, du bevarar dem i ditt hägn undan elaka tungor. Lovad vare Herren, ty han var förunderligt god mot mig i nödens tid. Jag greps av oro och sade: Jag är bortstött från dig. Men du hörde hur jag bönföll dig, hur jag ropade till dig om hjälp. Älska Herren, ni hans trogna! Herren bevarar de trofasta, men de förmättna straffar han strängt. Var starka, fatta mod, alla ni som hoppas på Herren!

Betraktelse

I denna psalm beskrivs en lidande människas nöd som både kroppslig och mental/social. Vältaligt beskrivs de fysiska plågorna – skumma ögon, kraftlösheten, benen som ”murknar”, och den oro och suckan

som ständigt är där. Till det kommer ett socialt lidande, med ringaktning och skadeglädje från dem i omgivningen som *vill* att det ska gå illa för mig (det är gott om ”fiender” i psaltarpsalmerna). Dessutom orsakar jag den blandning av medlidande, irritation och obehag som gör mig till ”en börda för mina grannar, en skräck för mina vänner”, och får folk att gå över till andra sidan gatan på långt håll.

”Skräck från alla sidor!” (hebr. *magor missaviv*) är en fras som vi möter flera gånger i profeten Jeremias bok. Den är både ett utrop av skräck, som när en hel bygd ser fiender omringa sig från alla sidor, och en förbannelse, en önskan om en förskräcklig framtid. Exempel på det senare är när Jeremia i ett strafforakel säger till prästen och tempelpolisens chef Pashchur, att denne själv ska få det namnet och bli en ’skräck’ (= extremt avskydd) för alla sina närmaste och dö i exil (Jer. 20:3–6).

Det finns verkligen mycket ont i tillvaron. Men psalmisten vet också att det finns ännu mera gott, eftersom Gud finns och inte är passiv i situationen. Det är inte så att det onda aldrig egentligen träffar de goda – det gör det visst, och även Guds trogna kommer i alla sorters svaghet och till slut död. Men Gud är med; ett av hans namn i Bibeln är *Immanuel*, hebreiska för ”Gud med oss”. Hans ”arm är inte för kort”, dvs. han tappar aldrig kontrollen eller glömmer bort oss då och då. Han hör oss, han sänder svar och lindring och framför allt sin närvaro, som till slut ska bli total. Svårt kan det bli, men aldrig hopplöst.

Förbön

Tack, käre himmelske Fader, för ännu en dag med dig. Tack för din närvaro och alla dina goda gåvor. Tack att du hör våra böner, och för att du sänder svar och lindring och närvaro. Tack för dina löften, för att jag får längta efter deras uppfyllelse, och för att det aldrig blir hopplöst när du får vara med.

Också den här kvällen ber vi om din närvaro och ditt förbarmande över hela din värld och över allt det som du skapat och älskar. Himmelske Fader, led och läk din mänsklighet inte bara i denna tid, utan all tid. Kom och var oss nära, du som vet vad och är den som vi behöver. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Må han som är fridens herre skänka er sin frid, alltid och på alla sätt. Herren är med er alla. (2 Thess 3:16)

Bengt Holmberg.

Tisdagens morgon.

Psalm 543 - ”I dig, o Herre Jesus kär”

Bön

Jesus, vi vänder oss nu till dig och ber om frid och ro i våra hjärtan och sinnen. Låt oss också få ta vara på denna stunden inför dig. Amen.

Bibelläsning – Psaltaren 32:1-7

Av David, en dikt. Lycklig den vars brott har förlåtits och vars synd har plånats ut! Lycklig den vars skuld har avskrivits av Herren och vars sinne är utan svek! Så länge jag teg tynade jag bort. Jag jämrade mig dagen lång, dag och natt låg din hand tung på mig, jag blev som en åker i sommarens torka. Då erkände jag min synd för dig, jag dolde inte min skuld. Jag sade: Jag vill bekänna mina brott för Herren. Och du förlät min synd och skuld. Därför ber dina trogna till dig i nödens tid. När de stora vattnen stiger når de inte dem. Du är min fristad, du bevarar mig för nöden, du låter jubel över räddningen ljuda omkring mig.

Betraktelse

Denna tisdag möter vi i andakterna Psaltarens psalm 32, som såvitt jag kan se har två tydligt åtskillda teman. Och i de sju första versarna, som vi läser denna morgon, är temat alldeles tydligt *förlåtelse*.

David talar om hur den är lycklig *vars brott har förlåtits och vars synd har plånats ut och vars skuld har avskrivits av Herren och vars sinne är utan svek.* Davids upplevelse är allmängiltig, den kan bli också din och min – det är något verkligt underbart att få ta emot Guds förlåtelse på ett sådant sätt att man förstår att den verkligen gäller. För det gör den.

David talar också om vad som sker när det där som måste nämnas även om det är svårt, inte blir nämnt: *Så länge jag teg tynade jag bort. Jag jämrade mig dagen lång, dag och natt låg din hand tung på mig, jag blev som en åker i sommarens torka.* Det är inte gott för oss människor att vara tysta om det som måste omtalas. För det är bara *sanningen* som gör oss fria (Joh 8:32), även om sanningen om oss själva ibland är smärtsam.

Men den outhärdlighet som David beskriver att tystnaden leder fram till, driver honom samtidigt fram till den förlösande, livgivande bekännelsen. David skriver: *Då erkände jag min synd för dig, jag dolde inte min skuld. Jag sade: Jag vill bekänna mina brott för Herren. Och du förlät min synd och skuld.* Sanningen om oss människor är inte alltid lätt eller särskilt ljus, men sanningen om Gud är att han är trofast och rättfärdig, så att han förlåter oss synderna och renar oss från all orättfärdighet (1 Joh 1:9).

Det är i förtröstan på och tillit till att Gud är just sådan, som vi kan komma till honom och nämna det svårnämnda som är vår egen synd och skuld. Och precis detta konstaterar också David, när han säger: *Därför ber dina trogna till dig i nödens tid. När de stora vattnen stiger når de inte dem. Du är min fristad, du bevarar mig för nöden, du låter jubel över räddningen ljuda omkring mig.* Bekännelse blir till förlåtelse som blir till befrielse som blir till jubel. Gud är trofast och rättfärdig, Gud förlåter och befriar, och vill leda oss till jubel, också den här dagen.

Förbön

Tack, käre himmelske Fader, för ännu en dag med dig. Tack för din kärlek och vägledning, tack för din trofasthet och rättfärdighet. Tack för den underbara befrielse som bara finns hos dig. Hjälp mig den här dagen och alla dagar att lita på din godhet, barmhärtighet och trofasthet, och att söka din förlåtelse och befrielse.

Gud, jag ber att du ska vara med mig denna dag och ge mig styrka och mod. Hjälp mig att söka dig och se dem som behöver ett extra leende för att orka. Tack Gud att du berör också denna dag. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske på jorden så som i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver. Och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss från det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet. Amen.

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och från Jesus Kristus, Faderns son, skall vara med oss i sanning och kärlek. (2 Joh v. 3)

Tisdagens kväll.

Psalm 656 - ”Visa mig, Herre, din väg”

Bön

Gud jag kommer inför dig denna kväll. Hjälp mig att lägga det som varit i dina händer, så att jag nu kan stilla mig en stund inför dig. Amen.

Bibelläsning – Psaltaren 32:8-11

Jag vill ge dig insikt och lära dig den väg du skall gå, jag vill ge dig råd, min blick skall följa dig. Var inte som en häst eller mula utan förstånd - med tygel och betsel måste de tämjas.

Den gudlöse drabbas av många plågor, men den som litar på Herren skall omslutas av godhet. Ni rättfärdiga, gläd er över Herren och jubla! Alla rättrådiga, ropa av fröjd!

Betraktelse

I andakten nu ikväll läser vi de resterande verserna av Psaltarens psalm 32, och vi märker att ett nytt tema framträder. I denna psalms första sju verser – som vi läste i andakten imorse – handlar det om förlåtelse. Nu tycks temat snarare vara att leva i Guds närhet och att låta sig formas av

honom, eftersom det är något gott.

För i de första av den här kvällens versar tycks det vara Gud själv som talar, kanske specifikt till David, men också givetvis till dig och mig som läser detta. Gud talar om sin längtan efter att få komma till tals med oss, med orden: *Jag vill ge dig insikt och lära dig den väg du skall gå, jag vill ge dig råd, min blick skall följa dig.* Det är något underbart – Gud vill komma till tals med oss, undervisa oss och vägleda oss!

Därpå får vi också ett gott och lättförståeligt råd: *Var inte som en häst eller mula utan förstånd – med tygel och betsel måste de tämjas.* Det tycks handla om en förmaning till självbehärskning – det är bättre att försöka tygla sig själv, än att någon annan ska behöva göra det. Men det handlar inte om att kväva sig själv till att bli ett viljelöst tamdjur. Det handlar om att söka Guds vilja, väg och ledning, som inte är något viljelöst eller tamt. Utan som tvärtom är något levande, verksamt och pulserande.

Vems röst är det vi hör i det andra stycket? Är det Guds goda råd och tydliga löfte – eller är det David som talar av egen erfarenhet och bjuder in oss att göra det goda valet att leva med Gud? Oavsett vilket så är det tydligt vilket som är det goda valet, som vi kanske redan har gjort eller som vi längtar efter att göra. Men som vi också kan och får göra på nytt, varje dag. Också den här dagen.

Förbön

Tack, käre Herre, för den här dagen, och för natten som nu kommer. Tack för dina visa råd och för dina underbara löften – hjälp mig att leva av, för och genom dem, idag och alla dagar. Välsigna och bevara mig under dina vingars beskydd och i din frid.

Vi ber också för dem vi mött idag, ta hand om dem och omslut dem i din trygghet Gud. Jesus vi ber dig att du ska komma till alla som är trötta och förtvylade, hjälp dem. Kom och skänk din frid och trygghet till dem som är rädda och ledsna. Jesus, du Guds son, förbarma dig över världen och låt din rättvisa få råda. Vi ber om detta, i Jesu namn. Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike

komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd från vår herre Jesus Kristus, kärlek från Gud och gemenskap från den heliga Anden åt er alla. (2 Kor 13:13)

Onsdagens morgon.

Psalm 2 - "Herren vår Gud"

Bön

Herre, himmelske Fader, du som ser och förstår min längtan efter dig bättre än jag själv gör, kom mig nu nära, och tala till mig de ord som du bättre än alla vet att jag behöver höra. I Jesu namn, *Amen*.

Bibelläsning – Psaltaren 33

Jubla över Herren, ni rättfärdiga! De redbara skall sjunga hans lov. Tacka Herren till lyrans klang, spela på tiosträngad harpa! Sjung till hans ära, sjung en ny sång, jubla till strängarnas välljud!

Herrens ord är att lita på, han handlar alltid trofast. Rätt och rättfärdighet älskar han, Herrens kärlek fyller hela jorden. Genom Herrens ord blev himlen till och rymdens här på hans befallning. Som i en lägel samlade han havet och lade djupens vatten i säkert förvar. Må hela jorden bäva inför Herren, alla som bor där frukta honom. Han talade och allt blev till, han befalldes och det skedde.

Herren gäcker folkens planer och gör deras avsikter om intet. Men Herrens plan står fast för evigt, hans avsikter från släkte till släkte. Lyckligt det folk som har Herren till Gud, det folk han valt till sin egendom! Från himlen blickar Herren ner och ser på alla människor. Från sin tronsal betraktar han alla dem som bor på jorden, han som ensam gett dem liv och tanke och som följer alla deras gärningar.

Stora härar räddar inte kungen, stor styrka hjälper inte kämpen, stridshästar säkrar inte segern, de räddar ingen med all sin kraft. Men Herren vakar över dem som fruktar honom, över dem som hoppas på hans nåd, han räddar dem från döden och håller dem vid liv i hungertid. Vi sätter vårt hopp till Herren, han är vår hjälp och vår sköld. I honom har våra hjärtan sin glädje, vi förtröstar på hans heliga namn. Herre, låt din nåd vila över oss, ty vi hoppas på dig.

Betraktelse

Om man vill ha ett bibliskt rättfärdigande för att använda många olika instrument i gudstjänsten kan vi titta på inledningen av den här psalmen. Vi ska sjunga, vi ska använda lyra och harpa. Jag tror att Gud tillåter trummor, bas och gitarr också. Den här psalmen vill leda oss att tillbe Gud i högljudd sång, gärna ackompanjerad av instrument. Vi ska tillbe Gud i glädje och tacksamhet för den han är och det han gör.

Vi ser också i den här psalmen några av Guds karaktärsdrag. Gud är rättfärdig, han är trofast, han är kärlek, han är allsmäktig.

Det övergripande temat i psalmen handlar om Guds skapande kraft. Bibeln inleds med att beskriva när Gud skapar världen, och Bibeln avslutas med att beskriva himlen, den nya skapelsen. I psalmen återupprepas det vi kommer ihåg från 1 Mosebokens skapelseberättelse: Gud talar och saker händer. Eller med psalmens ord: *Han talade och allt blev till, han befallde och det skedde.*

Många människor längtar efter att få se mer av Guds ingripande aktiviteter i världen. Vi ber gärna och får gärna be Gud att han griper in med t.ex. helanden av olika slag. Men risken är att när dessa mirakulösa händelser uteblir tror vi att Gud inte är aktiv i världen. Då är den här psalmen en korrektur till den tanken. Gud är aktiv i världen och upprätthåller varje atom och molekyl med kraften av sitt ord. Varje morgon vi vaknar är det för att Gud har gett oss en ny morgon att vakna till. Varje gång vi känner vindens svalka eller solens värme är det för att Gud låter det ske. Han är aktiv, han är inte tyst. Detta är anledning nog att tillbe honom. Låt oss prisa Herren för hans välgärningar!

Förbön

Vi tackar dig Herre för din godhet mot oss. Tack för våra kroppar, för att de kan bära oss idag. Tack för våra ögon, att vi får se din hand i allt som rör sig. Tack för våra händer, att de kan känna på allt du skapat. Tack för vår mun, att vi får tillbe dig med sång och spel. Tack för allt du skapat och allt du gett oss. Hjälp oss att förstå att du inte är tyst, utan upprätthåller allt med ditt ord.

Vi ber också idag om ditt förbarmande över din värld och din mänsklighet, om kraft till de försvagade, vägledning till de vilsna, glädje till de nedstämda, frid till de oroliga. Låt din närvaro prägla oss och vår tjänst för dig. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd från herren Jesus åt alla. (Upp 22:21)

Måns Norrsén.

Onsdagens kväll.

Psalm 248 - ”Tryggare kan ingen vara”

Bön

Herre, öppna mitt hjärtas öra, till att höra de ord som du vill tala till mig, de ord som du så väl vet att jag behöver. Öppna mig för din närvaro, för ditt namns skull. Amen.

Bibelläsning – Psaltaren 33

Jubla över Herren, ni rättfärdiga! De redbara skall sjunga hans lov. Tacka Herren till lyrans klang, spela på tiosträngad harpa! Sjung till hans ära, sjung en ny sång, jubla till strängarnas välljud!

Herrens ord är att lita på, han handlar alltid trofast. Rätt och rättfärdighet älskar han, Herrens kärlek fyller hela jorden. Genom Herrens ord blev himlen till och rymdens här på hans befallning. Som i en lägel samlade han havet och lade djupens vatten i säkert förvar. Må hela jorden bäva inför Herren, alla som bor där frukta honom. Han talade och allt blev till, han befalldes och det skedde.

Herren gäcker folkens planer och gör deras avsikter om intet. Men Herrens plan står fast för evigt, hans avsikter från släkte till släkte. Lyckligt det folk som har Herren till Gud, det folk han valt till sin egendom! Från himlen blickar Herren ner och ser på alla människor. Från sin tronsal betraktar han alla dem som bor på jorden, han som ensam gett dem liv och tanke och som följer alla deras gärningar.

Stora härar räddar inte kungen, stor styrka hjälper inte kämpen, stridshästar säkrar inte segern, de räddar ingen med all sin kraft. Men Herren vakar över dem som fruktar honom, över dem som hoppas på hans nåd, han räddar dem från döden och håller dem vid liv i hungertid. Vi sätter vårt hopp till Herren, han är vår hjälp och vår sköld. I honom har våra hjärtan sin glädje, vi förtröstar på hans heliga namn. Herre, låt din nåd vila över oss, ty vi hoppas på dig.

Betraktelse

I morse tittade vi på skapelseaspekten i psalmen, ikväll ska vi titta närmare på hur Gud är involverad i sin skapelse. *Från himlen blickar Herren ner och ser på alla människor*, ger psalmen oss en påminnelse om. Gud ser allt som händer, han vet allt vi gör och allt vi tänker, för han har skapat oss. Allt vi gör, allt vi sagt och allt vi tänkt kommer vi att hållas ansvariga för inför Gud en dag.

Förutsatt att man tror på Gud finns det två sätt man kan reagera på inför ett sådant påstående. Det ena är att bli rädd. Man blir omedelbart väldigt ordentlig med sitt leverne och försöker att bete sig ordentligt för att inte göra Gud besviken eller arg. Detta är vårt naturliga sätt att förhålla oss inför Gud. Våra tankar och beteenden kommer alltid spontant att dras åt moralisk förbättring på grund så att Gud inte straffar oss.

Men det andra sättet att reagera på inför påståendet att Gud blickar ner och ser allt vi gör, är en oerhört trygghet. Eftersom Gud ser och vet allt och fortfarande inte har övergett oss måste ju betyda att han älskar oss och har en plan för oss.

Under den första rädslobaserade reaktionen ligger den felaktiga förståelsen att Gud blir förvånad över det som händer i världen. Att vi på något sätt skulle kunna omintetgöra Guds planer. Men psalmen försäkrar oss: *Stora härar räddar inte kungen, stor styrka hjälper inte kämpen, stridshästar säkrar inte segern, de räddar ingen med all sin kraft.* Ingenting i den här världen kan gå emot Guds plan, även om det ser ut så i det korta perspektivet.

Jesus har lovat oss att vara med oss alla dagar till tidens slut. Jesus har lovat oss att ingen kan rycka oss bort ur hans hand. Det är nog så att det största hindret mellan oss och Gud är vi själva. Låt oss ikväll gå till nattens vila och veta att Gud är allsmäktig, inte vi.

Herren gäckar folkens planer och gör deras avsikter om intet. Men Herrens plan står fast för evigt, hans avsikter från släkte till släkte. Lyckligt det folk som har Herren till Gud, det folk han valt till sin egendom!

Förbön

Tack, käre Fader för den här dagen. Tack för att jag inte varit ensam ett enda ögonblick. Du ser allt, allt jag inte ens hade velat nämna för mig själv. Ändå älskar du mig och jag får vara ditt älskade barn. Jag ber att ska få vila under ditt trygga beskydd. Tack för att inget kan rycka mig ur din hand.

Vi ber också denna kväll om ditt förbarmande över alla människor, hela din värld och allt som är i den. Låt din frid omsluta allt och alla som nu går till vila, särskilt dem som plågas av sömnsvårigheter, oro och ångest. Ge styrka och uthållighet åt alla som arbetar denna natt, kom och var hos dem på ett särskilt sätt. Låt din välsignelse och närvaro denna natt prägla alltmer av vad som sker i världen. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem

som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd och frid från honom som är och som var och som kommer. (Upp 1:4)

Måns Norrsén.

Torsdagens morgon.

Psalm 178 - ”Som skimret över hav och sky”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen*.

Bibelläsning – Psaltaren 34:1–11

Av David, när han spelade vansinnig inför Avimelek, som drev bort honom. Jag vill alltid prisa Herren, ständigt sjunga hans lov. Stolt ger jag Herren äran, de betryckta hör det och gläds. Lova Herren med mig, låt oss tillsammans ära hans namn! Jag sökte mig till Herren och han svarade mig, han befriade mig från all fruktan. Se mot honom och stråla av glädje, sänk inte blicken i skam. Jag eländige ropade, Herren hörde, han räddade mig ur all min nöd. Herrens ängel håller vakt kring hans trogna och räddar dem. Se och smaka Herrens godhet, lycklig den som flyr till honom! Frukta Herren, ni hans heliga, de som fruktar honom lider ingen brist. Lejon kan lida nöd och hungra, de som sökt sig till Herren saknar ingenting.

Betraktelse

I detta avsnitts sista vers (11) heter det: ”Lejon kan lida nöd och hungra, de som sökt sig till Herren saknar ingenting”. Lejonet kallas ibland för djurens konung, därför att det rent fysiskt kan rå på nästan alla andra djur och göra dem till sin mat. I Psalt. 104 beskrivs detta som en del av Guds ordning för naturen, ”de unga lejonerna ryter efter rov och begär sin föda av Gud” (v. 21) – och får den i regel. Likväl kan sådana naturliga orsaker som ovanlig torka eller plötslig istid göra att även det starkaste av rovdjur inte klarar att överleva.

Men händer inte sådant även människor, även de gudfruktigaste? Jo, hungersnöd och sjukdomar kan skörda sina offer vitt och brett, långt innan det normalt är dags att dö. Och vi vet att dödligheten i varje mänsklig population är hundraprocentig. Är det då någon skillnad mellan människor och djur? Eller mellan goda människor och onda? Gör böner någon skillnad? Ja, Psaltaren är bönboken från generationer av (judiska) människor som vet att Gud kan göra skillnad i deras liv som lärt känna Honom och talar med honom. Det handlar inte om att ha ett automatiskt skydd mot allt ont, eller om lära sig de rätta orden eller hitta en smartare böneteknik, utan om att engagera sitt hjärta, sitt innersta i en dialog med Skaparen, Fadern. En dialog som vi nu vet går via vår sammanväxthet med Sonen, Jesus, Frälsaren och hans Ande i vår egen ande. Det sammanväxandet är både ett faktum som skett och en uppgift att fullgöra varje ny dag. Att be *är* hoppfullt och givande.

Förbön

Tack, käre Far, för den här dagen, och för att du bjuder på varje ny dag. Påminn mig och visa mig idag, käre Herre, att det gör skillnad att ha lärt känna dig och att det gör skillnad att i bönen tala med dig. Kom och fyll mitt hjärta av bönelängtan, dra mig längre in i gemenskapen med dig.

Vi ber också den här dagen om din närvaro i och ditt förbarmande över den här världen. Kom särskilt, käre Herre, till alla som i sina liv och sina arbeten tjänar andra. Kom med glädje och kraft till alla som på något sätt ger av sig själva till andra människor. Välsigna alla goda tankar, gärningar och ord, också hos oss, också idag. I Jesu namn. Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, Amen.

Välsignelse

Väx till i nåd och i kunskap om vår herre och frälsare Jesus Kristus. Hans är härligheten, nu och till evighetens dag, Amen. (2 Pet 3:18).

Bengt Holmberg.

Torsdagens kväll.

Psalm 186 - ”Nu vilar folk och länder”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Psaltaren 34:12–23

Kom, mina barn, lyssna på mig, jag vill lära er att frukta Herren. Är du en som älskar livet och vill se många lyckliga år? Bevara då din tunga från ont och dina läppar från falska ord. Sky det onda och gör det goda, sträva efter att hålla fred.

Herrens ögon ser de rättfärdiga, och hans öron hör deras rop. Herren inskrider mot dem som gör det onda, han utplånar deras minne på jorden. De rättfärdiga ropar, och Herren hör och räddar dem ur all nöd. Herren är nära de förtvivilade, han hjälper de modlösa. Den rättfärdige drabbas av mycket ont, men Herren räddar honom från allt. Han skyddar varje ben i hans kropp, inte ett enda skall krossas. Olyckan dödar den gudlöse, den rättfärdiges fiender står med skuld. Herren räddar sina tjänares liv, de som flyr till honom är fria från skuld.

Betraktelse

’Kom, mina barn, lyssna på mig, så ska ni få lära er att frukta Gud’. Det är fars och mors uppgift i den judiska kulturen. Föräldrarna är sina barns avgörande lärare i det viktigaste: att få en rätt relation till Gud, vår Skapare och himmelske Fader.

Nu kan orden ”frukta” + ”Gud” ge det felaktiga intrycket av att föräldrarna ska få barnen rädda för Gud, genom att plantera in en ångest i sina barn för att göra fel och då bli grymt straffade av en allseende och

skoningslös Gud. I äldre generationer var det tyvärr inte ovanligt att en ovis kristen barnuppfostran resulterade i en rädsla för Gud och ett ångestfyllt medvetande om egen synd och ett konstant dåligt samvete. Men huvudsaken är att lära känna Gud och hans vilja, så att barnen gör det Gud vill.

Ser vi närmare på barnalärans innehåll, finner vi här en enkel undervisning om moral: att inte tänka, säga och göra ont, utan tvärtom det som är gott och skapar fred mellan människor. Det är vad Gud vill med sin skapelse: fred på jorden och fred med Gud i himlen. Att frukta Gud betyder alltså att lära sig respektfull uppmärksamhet, villig och hängiven lydnad för Gud. Detta leder till trygg frimodighet, glad hemhörighet i tillvaron, och tacksam kärlek till den som ger allt gott. Psalm 34 visar en människa som tror Gud om väldigt mycket gott! Att känna Guds lag skapar ordning och reda i ett moraliskt universum, och fostrar en känsla av både ansvar och duglighet, som gör livet gott för alla.

Allting kan missbrukas, även Guds Ord. Men missbruket upphäver inte (det rätta) bruket. Och det rätta bruket av Guds lag är att praktisera det jag förstår att Gud vill ha av mig, låta det bestämma hur jag handlar, i stället för mina egna idéer och impulser. Det öppnar och fördjupar relationen med den kärleksfulle Fadern.

Förbön

Tack, käre Herre, för ännu en dag som nu går mot sitt slut. Du, käre himmelske Fader, vet vad min dag har innehållit och vad den gjorde med mig. Vägled mig gneom din helige Ande, så att jag förstår vad du vill med mig och vill ha av mig. Låt mig få fördjupas i relationen till dig.

Också denna kväll ber vi om din närvaro och ditt förbarmande över hela din värld. Kalla på hela din mänsklighet, dra oss alla in i en djupare gemenskap med dig, redan i denna världen och i denna tiden. Trösta de ledsna och oroliga, skänk dem som nu ska sova kvällens frid, hela de sjuka, och visa för dem som i natt ska vara vakna att du bär, också i nattens timmar. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike

komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Må han som är fridens Gud helga er helt igenom, och må er ande, själ och kropp bevaras hela och oskadda, så att de är utan fläck när vår herre Jesus Kristus kommer. Nåd från vår herre Jesus Kristus åt er alla. (1 Thess 5:23, 28)

Bengt Holmberg.

Fredagens morgon.

Psalm 81 - ”Herre, saml nu oss alla”

Bön

”Herre, du min herde i liv och död, stilla mina sinnen och min själ när jag nu närmar mig dig. Möt mig också den här dagen och den här stunden med din närvaro och ditt tilltal. I Jesu namn. *Amen*.

Bibelläsning – Psaltaren 35:1-10

Av David. Herre, kämpa mot dem som kämpar mot mig! Strid mot dem som strider mot mig! Tag rustning och sköld, grip in till min hjälp! Höj spjut och lans mot mina förföljare! Säg till mig: Jag är din räddning. Skam och vanära må drabba dem som står efter mitt liv. Låt dem som har ont i sinnet mot mig vika tillbaka i smälek. Låt dem bli som agnar i vinden, när Herrens ängel driver bort dem.

Låt deras väg bli mörk och hal, när Herrens ängel förföljer dem. Ty utan skäl lade de ut sitt nät och grävde en grop åt mig. Låt fördärvet överraska dem, låt nätet de lagt ut snärja dem själva och låt dem falla i gropen de grävt. Jag skall jubla över Herren och glädjas åt hans hjälp. Hela min varelse ropar: Herre, vem är som du? Du räddar den svage från hans överman, den svage och fattige från plundraren.

Betraktelse

Vår psaltarvandring fortsätter, och denna fredag stannar vi upp vid och tittar närmare på Psalm 35, som tar upp ett tema som är vanligt både i bibeln och i livet i stort: *kamp*. David bjuder på ett direkt och tydligt sätt in Gud i denna kamp, till att kämpa på Davids sida och för Davids sak: *Herre, kämpa mot dem som kämpar mot mig! Strid mot dem som strider mot mig! Tag rustning och sköld, grip in till min hjälp! Höj spjut och lans mot mina förföljare!* Denna inbjudan, eller kanske snarast uppmaning, kan tyckas drastisk, men går tillbaka på ett löfte och ett verkligt ingripande i ett mycket avgörande skede i Israels folks historia: uttåget ur Egypten. Mitt under uttågets inledningsskede, alldeles innan folket ska till att gå genom sävhavet, förmedlar Mose ett löfte från Gud till det villrådiga och rädda folket: *Herren skall strida för er, och ni skall vara tysta!*

Bibelns ord är ord formulerade för länge sedan, men talar lika tydligt och gäller lika mycket i den här tiden. Därför är Guds löfte förmedlat via Mose till Israels folk också ett löfte till dig och mig som lever idag. Också för oss och in i de kamper som vi kämpar den här dagen, vill Gud tala in dessa ord: *Herren skall strida för er, och ni skall vara tysta!*

Men vi skall inte vara tysta för att vi inte skulle ha något att säga, utan vi skall vara tysta så att vi också mitt i kampen kan höra vår himmelske Fader tala. I vilken kamp behöver du och jag den här dagen göra som David – det vill säga bjuda in Gud att kämpa för oss?

Förbön

Tack, käre Herre för också den här dagen. Tack att du kämpar och strider för oss, hjälp oss att bjuda in dig till de kamper vi måste kämpa. Hjälp oss att kunna säga som David: *Herre, vem är som du?* Hjälp oss att den här dagen och alla dagar leva av, för och genom dig.

Vi ber om din ledning och ditt beskydd idag. Vi ber om det för hela din värld, för vår del av den, för våra sammanhang, för våra närmaste och för oss själva. Kom du och präglad dem alla, på ett nytt och djupare sätt än förr. Beskydda dem som är i de mörka dalarna, i smärtans, ångestens och rädslans mörkaste dalar, bär dem i din famn. För ditt namns och din barmhärtighets skull. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Må vår herre Jesus Kristus själv och Gud, vår fader, som älskar oss och i sin nåd har gett oss evig tröst och säkert hopp, uppmuntra och styrka er till allt gott i gärning och ord. (2 Thess 2:16-17)

Fredagens kväll.

Psalm 31 - "Låt oss glada och i tro"

Bön

Ingen stund är såsom denna, kvällens sista, tysta timma. Inga sorger längre bränna, inga stämmor mera stimma. / Tag då nu i dina händer denna dagen som förflutit. Visst jag vet: i gott du vänder vad jag hållit eller brutit. / Ont jag tänker, ont jag handlar, men du läker allt och renar. Mina dagar du förvandlar så från grus till ädla stenar. / Du får lyfta, du får bära, jag kan bara allting lämna. Tag mig, led mig, var mig nära! Ske mig vad du sen må ämna! (K. Boye)

Bibelläsning – Psaltaren 35:11-28

Falska vittnen träder fram. Man förhör mig om det jag inte vet, man lönar mig med ont för gott, jag är övergiven. När de var sjuka klädde jag mig i säckväv, jag späkte mig med fastor och bad med huvudet sänkt, som för en vän, en bror. Som i sorg efter en mor gick jag svartklädd och böjd. Men när jag snubblade gladdes de och gick samman, de gick samman mot mig för att slå, och jag anade ingenting. De rev och klöste utan hejd. De hånar mig skamlöst, de visar tänderna mot mig.

Herre, hur länge skall du se på? Befria mig från deras grymheter, rädda mitt liv från lejonen! Då skall jag tacka dig i tempelskaran, prisa dig bland

allt folket. Låt inte mina lömska fiender glädjas, låt inte dem som hatar mig utan grund göra försmädliga miner. Ty deras ord skapar osämja, och mot de stilla i landet har de svekfulla planer. De öppnar sin breda mun och skrattar hånfullt: ”Vad var det vi sa!”

Du ser det, Herre, var inte tyst. Herre, dröj inte långt borta. Vakna, res dig, skaffa mig rätt! Ta dig an min sak, min Gud och härskare! Döm mig rättvist, Herre, min Gud. Låt dem inte få glädjas, låt dem inte få tänka: ”Ha! Det blev som vi ville”, inte få säga: ”Vi slukade honom!” Skam och smälek må drabba alla som gläds åt min olycka. Klä dem i skam och nesa, de som triumferar över mig. Men låt dem som unnar mig min rätt få jubla och glädja sig, låt dem ständigt säga: ”Herren är stor, han unnar sin tjänare välgång.” Jag skall vittna om din trofasthet och prisa dig dagen lång.

Betraktelse

Efter att i andakten i morse ha stannat upp vid och tittat närmare på de tio första versarna i Psalm 35, där vi såg att motivet *kamp* framträdde tydligt, läser vi denna kväll resten av psalmen. Motivets *kamp* finns närvarande också här, men David vidgar beskrivningarna en hel del. Han tycks vara trängde och ansatt, och talar om det som varit, men menar sig inte ha gjort något fel för egen del, utan det han nu utsätts för är ett resultat av att hans fiender *lönar mig med gott för ont*.

Trots att David under sina fienders olycka *klädde [sig] i säckväv, späkte [sig] med fastor, bad med huvudet sänkt* och *gick svartklädd* (det vill säga: David uttryckte sorg över det som drabbade hans medmänniskor/fiender) får han ingenting tillbaka när olyckan nu istället drabbar honom. David säger: *Men när jag snubblade gladdes de och gick samman, de gick samman mot mig för att slå, och jag anade ingenting. De rev och klöste utan hejd. De hånar mig skamlöst, de visar tänderna mot mig.* Det finns alltså inget sammanhang mellan hur David har handlat och hur han senare själv blir behandlad – rättvisan tycks långt borta. Liknande erfarenheter kan vi ha – vi kan ha upplevt hur människor på samma sätt som i psalmen lönar vårt goda med ont.

Då är det gott att tänka på att kristen tro inte handlar om rättvisa eller att söka efter den. Kristen tro handlar om att söka Gud som är rättvis, men

som samtidigt är mycket mer än så. Gud är rättvis så till vida att han älskar alla människor lika mycket, alldeles oavsett vilka förtjänster, meriter eller goda gärningar vi kan visa upp. Samtidigt är Gud orättvis på så sätt att han inte ger oss vad vi förtjänar – utan han ger oss oändligt mycket mer än så. Tvärtemot de människor som David beskriver i psaltarversarna denna kväll, som lönar gott med ont, så möter Gud oss alltid med sin kärlek och förlåtelse när vi vänder om till honom. Gud lönar ont med gott, också idag, och också när du och jag kommer till honom.

Förbön

Tack, käre himmelske Fader, för den dag som nu går mot sitt slut, och för den natt som nu kommer. Tack att du har bevarat mig under den gångna dagen – tack att du ska bevara mig under den stundande natten. Tack för din kärlek, nåd och trofasthet. Tack att din kärlek till mig inte beror av vad jag gjort eller inte gjort, utan för att jag är jag och för att jag är din.

Herre, vi bekänner att vi inte är män och kvinnor efter ditt hjärta. Istället för att hålla fast vid dina löftet om din närvaro och omsorg i alla stunder letar vi ofta efter det som kan ge oss behag för stunden. Vi ber att du, under denna färd genom en mörk dal, ska göra oss uppmärksamma på våra avgudar och andra synder som drar oss ifrån dig. Vi tackar dig till slut för att vi får gå till sängs och vara fullt förvissade om att om vi somnar och aldrig skulle vakna igen, så vaknar vi ändå till något fantastiskt. Genom din Son, Jesus Kristus, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och Kristus Jesus, vår herre. (2 Tim 1:2)

Lördagens morgon.

Psalm 184 - ”Jesus kär, var mig när”

Bön

Käre Herre, du som vill tala till oss och vet att det är gott för att få höra vad du har att säga, jag ber dig: kom nu med den stillhet som är av dig, så att jag kan ta emot det du nu vill ge. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Psaltaren 36

För körledaren. Av Herrens tjänare David. Synden viskar sitt ord i den gudlöses hjärta, hos honom finns ingen fruktan för Gud. Synden smickrar honom till att tro att hans ogärning aldrig röjs och blir avskydd. Hans ord är ondska och svek, åt insikt och godhet vänder han ryggen. Han ligger på sin bädd och smider onda planer, han har slagit in på orätt väg, han skyr inte något ont.

Herre, till himlen sträcker sig din nåd, din trofasthet ända till skyarna. Din rättfärdighet är som väldiga berg, din rättvisa som det djupaste hav. Herre, du hjälper både människor och djur. Din nåd är dyrbar, o Gud, i dina vingars skugga finner människor tillflykt. De får njuta överflödet i ditt hus, i din glädjes strömmar stillas deras törst. Ty hos dig är livets källa, i ditt ljus ser vi ljus. Låt din nåd aldrig vika från de dina, din rättfärdighet aldrig från de redbara. Låt inte de stolta trampa ner mig, låt inte de onda driva bort mig. Där ligger de, ogärningsmännen, slagna, reser sig aldrig.

Betraktelse

Psalmen har två halvor. Först en negativ halva om den gudlöse, sedan en positiv halva om Guds nåd och trofasthet.

David målar först upp en bild av den som kallas ”gudlös”. Vad är det att vara ”gud-lös”? Det är att inte erkänna att Gud finns. Man har skakat av sig Gud, i alla fall har man försökt. Man har vänt Gud ryggen. Och eftersom man inte har ögon i nacken ser man inte den, som ser allt. Då tror man att man kan företa sig vad man vill. ”Ingen ser mig!” Men den människa som räknar bort Gud, bedrar sig själv. Ingen människa kan egentligen göra sig gudlös - för Gud finns ju.

När man inte har Gud framför ögonen, tappar man också bort sin medmänniska ur synfältet och i slutet av psalmen ber David om beskydd för ”de stolta”, ”de onda”, ”ogärningsmännen”. Visst skulle man kunna säga att kung David hade kvalificerat sig för att räknas in bland ”ogärningsmän” med tanke på vad han tänkte ut och planerade med sitt äktenskapsbrott med Bat-Seba och sedan ”smider onda planer” så att Bat-Sebas make, Uria, säkert skulle bli dödad när han stred för - kung David!

Är David gud-lös? Ja, han är på väg att bli det. Men Herren sänder profeten Natan till David med ett knivskarpt budskap: *Du* är den mannen! (Läs 2 Sam 12 och Psalt 51!) Och David blir avslöjad, omvänd så att han ser Herrens blick och ansikte, och ser plötsligt sig själv och sin onda gärning i ljuset av Guds ansiktes helighet. Och han blir förkrossad. Det blir hans räddning. Han försvinner inte längre in i sitt mörker, undan Guds blick.

Även om du kanske inte har haft planer i klass med Davids så har du kanske ändå någon gång erfarit det som psalmen beskriver: att onda tankar, avund, otukt, gammal bitterhet över orättvisor, girighet och allt möjligt vill få dig att tro att du kan ge utrymme för det i ditt liv - utan att Gud ser det eller vet om det. Det är lätt att fastna i en ond spiral. Därför är det viktigt att lyfta blicken och ta till sig fortsättningen av psalmen. Vi möts i kväll!

Förbön

Käre Fader, tack för en ny dag och för att du känner den och möter mig med din nåd redan innan jag vaknar. Tack för att din nåd välver sig över mig som själva himlavalvet och för att du skyler mig som en fågel skyler sin unge under sina vingar. Bevara mig och alla som står mig nära i trygghet idag. Hjälp oss att se ditt ljus idag och följa det.

Inför den här dagen ber vi dig också om ditt ingripande i den värld som du har skapat och älskar. Herre tack att du ser, att du vet om allt som rör sig omkring oss och inom oss. Herre, tack också att du hela tiden drar oss närmre dig. Hjälp oss att inte hålla emot. Led oss idag till människor och sammanhang där du vill låta ditt ord sås ut. Led oss och hela din mänsklighet idag på vägen som leder allt närmre dig. I Jesu namn. Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd och frid åt er i rikaste mått. (1 Pet 1:2b)

Göran Simonsson.

Lördagens kväll.

Psalm 215 - "Gud, din nåd till himlen räcker"

Bön

Käre Herre, kom med din tröst och ditt ljus, vänd oss mot dig, vår blick, vårt hjärta, våra sinnen. Skänk den stillhet som gör att vi ser att du var här redan innan vi ropade till dig. I Jesu namn. *Amen*.

Bibelläsning - Psaltaren 36

För körledaren. Av Herrens tjänare David. Synden viskar sitt ord i den gudlöses hjärta, hos honom finns ingen fruktan för Gud. Synden smickrar honom till att tro att hans ogärning aldrig röjs och blir avskydd. Hans ord är ondska och svek, åt insikt och godhet vänder han ryggen. Han ligger på sin bädd och smider onda planer, han har slagit in på orätt väg, han skyr inte något ont.

Herre, till himlen sträcker sig din nåd, din trofasthet ända till skyarna. Din rättfärdighet är som väldiga berg, din rättvisa som det djupaste hav. Herre, du hjälper både människor och djur. Din nåd är dyrbar, o Gud, i dina vingars skugga finner människor tillflykt. De får njuta överflödet i ditt hus, i din glädjes strömmar stillas deras törst. Ty hos dig är livets källa, i ditt ljus ser vi ljus. Låt din nåd aldrig vika från de dina, din rättfärdighet aldrig från de redbara. Låt inte de stolta trampa ner mig, låt inte de onda driva bort mig. Där ligger de, ogärningsmännen, slagna, reser sig aldrig.

Betraktelse

Det finns en skillnad i hur David i inledningsraden beskriver sig själv i förhållande till beskrivningen av "den gudlöse" i första delen av psalmen. David kallar sig "Herrens tjänare". Därmed visar han vad han ser som sin uppgift och vad han har för avsikt: att tjäna Herren.

Att vara "Herrens tjänare" är inte en beskrivning förbehållen David enbart utan kan också gälla oss. Maria, Herrens moder, beskriver sig på det sättet: "Jag är Herrens tjänarinna." Vi kan tala om "Herrens tjänare Pelle, Hasse, Olle ..." och "Herrens tjänarinna Lisa, Stina, Anna ...". Herren har en avsikt och uppgift med oss som lärjungar. Vi kan säga Ja till det, genom att vi kallar oss Herrens tjänare och tjänarinnor, vilken yttre syssla vi än står i. Det behöver inte vara någon särskilt "kyrklig" uppgift.

Det David har i fokus när han ska tjäna Herren är Herrens nåd, trofasthet, rättfärdighet och rättvisa. Det är inte egenskaper hos Davids utan hos Herren. Och de egenskaperna beskrivs med starka uttryck: de sträcker sig till himmelen och till skyarna, är höga som berg och djupa som havsdjupet. Det är egenskaperna hos Herren som gör att vi kan vara hans tjänare och tjänarinnor. Det kan ju ibland vara dåligt beställt med nåd, trofasthet, rättfärdighet och rättvisa hos oss. Men den som utrustar oss med kraft att vara hans tjänare är Herren själv. Därför ska vi inte ge upp när vi ser på oss själva, att vi inte duger. Vi ska se på honom och be honom om hjälp att vara hans tjänare. "All min glädje snart jag mister om jag ser på mina brister, Jesus, lär mig se på dig! Stanna alltid kvar hos mig." står det i psalm 355, vers 2, i Psalmboken. Och i en annan psalm, 236, vers 5: "Så låt oss i världen ej rädas att leva som Mästaren lär, Guds källa oss kraften förunnar att vara hans tjänare här". Han hjälper oss, han är Hjälparen, så som Jesus kallar den helige Ande. Herren hjälper både djur och människor - det ger oss rätt perspektiv åt vårt förhållande till såväl tamdjur som vilda djur. De som Herren hjälper ska också vi hjälpa, för människan har ett ansvar inför Gud för sitt förvalterskap av skapelsen. "Råd över den", får människan till uppgift.

Så tackar David för det som är en dyrbar nåd särskilt i länder där solens hetta kan vara svår att uthärda: skugga och källvatten. Skugga under hans vingar - det för tankarna till hur Jesus talar om Jerusalem: "Jag har velat

samla dina barn så som hönan samlar sina kycklingar under vingarna”. Och många gånger har vi sjungit på kvällen: ”Bred dina vida vingar, o Jesus, över mig”. Det är ett uttryck som förmedlar trygghet och värme - men inte solhetta! - i Guds omedelbara närhet. Där blir vi föremål för hans överflöd och han släcker vår törst i glädjens strömmar, ja, hos honom dricker vi ur själva livets källa och får därigenom en klar blick för vad som är Guds ljus och vad som bara är ett sken. Han möter våra behov, våra djupaste behov. ”Den som tror på mig skall aldrig törsta”, säger Jesus. Kom och drick!

Så får vi gå till sängs denna lördagskväll med bönen ”Låt din nåd aldrig vika från de dina” i våra tankar och på våra läppar.

Förbön

Herre, när jag nu ska sova ber jag att du tar hand om mig, att du ger mig en god och stärkande vila för kropp, själ och ande. Låt mina oros-tankar lämna mig i fred. Fyll mig med din frid. Välsigna vår söndag i morgon: alla som tänker sig att delta i gudstjänsten, alla som förbereder sig för att förkunna, be, sjunga, sköta ljudet, ordna fika.

Vi ber denna kväll åter om ditt förbarmande över din värld och allt som du skapat. Grip in i vår värld, hjälp oss att vårda och förvalta din skapelse och tjäna dig i allt. Vi ber särskilt om ditt förbarmande över de sjuka och de döende, kom till dem, var dem nära. Hjälp oss att leva för dig så länge vi lever, idag, imorgon och alla dagar. I Jesu namn, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Barmhärtighet, frid och kärlek åt er i allt rikare mått. (Jud, v. 2)

Göran Simonson.

Söndagens morgon.

Psalm 168 - ”Kom inför Herren med tacksamhet”

Bön

Herre, gör mig stilla, stilla inför dig. Samla mina tankar, du som känner mig. Herre, all min oro, lämnar jag åt dig. Låt din Ande fylla, tomheten i mig. *Amen.*

Bibelläsning – Lukasevangeliet 19:37-40

Då Jesus närmade sig staden och var på väg ner från Olivberget började hela skaran av lärjungar i sin glädje ljudligt prisa Gud för alla de underverk de hade sett: 'Välsignad är han som kommer', konungen, 'i Herrens namn.' Fred i himlen och ära i höjden. Några fariseer i folkmassan sade då till honom: ”Mästare, säg åt dina lärjungar att sluta.” Han svarade: ”Jag säger er att om de tiger kommer stenarna att ropa.”

Betraktelse

Så är det åter söndag, en söndag som i kyrkans egen kalender, *kyrkoåret*, kallas *Tacksägelsedagen*. *Temat* eller *överskriften* denna söndag är *Lovsång*. Vi kommer att både nu i morgonandakten och i andakten ikväll att stanna upp inför denna söndags evangelietext – några versar ifrån Lukasevangeliet som beskriver Jesu inridande i Jerusalem. Denna händelse är mycket välkänd – i bland annat Svenska kyrkan samlas vi kring den och läser om den både på första Advent och på Palmsöndagen. Och idag. Men idag är det inte själva inridandet eller det faktum att Jesus kommer till oss på samma gång som konung och i ringhet som står i fokus, utan den lovsång som är en del av denna händelse. Vi kommer denna morgon att stanna upp något kring vad lovsång är och kan vara, för att i andakten ikväll stanna upp inför vad mera specifikt denna text har att säga om just *lovsång*.

Lovsång är inte bara en viss sorts musik som används och sjungs och spelas i en viss sorts gudstjänster. Inte heller är det något för bara en viss sorts människor eller en viss sorts kristna. Inte heller är det något som man kan ägna sig åt bara när man är i vissa stämningar eller känner vissa känslor. För lovsång är mer än så, betydligt mer.

Lovsång är att ge Gud sitt tack och att ära honom för att han är den han är och för det han har gjort och gör. Det är något som är tänkt för alla människor, alltid. Oberoende av vilka vi är, oberoende av hur vi är skapade och sammansatta. Oberoende av våra omständigheter, vår historia och våra erfarenheter. Oberoende av hur vi för tillfället känner oss. Visst kan sådana saker hjälpa eller stjälpa vår lovsång ibland, men lovsång ska inte vara beroende av vilka vi är eller hur vi känner oss. Lovsång är bara beroende av att Gud är den han är. Och det är han.

Snarare kan vi tänka på lovsång som ett förhållningssätt till tillvaron, varje dag. Soliga söndagar likaväl som regniga måndagar. Hektiska dagar likaväl som långtråkiga dagar. Lovsång och tacksägelse är ett förhållningssätt som vi ska försöka inta och använda oss av, oavsett vad det är vi stöter på eller känner. Men andra ord: *alltid*. Och vi får be Gud om hjälp med det.

Visst kan vi gå omkring och vänta på de alldeles särskilda tillfällena att tacka Gud. Tillfällen när någonting verkligen blev som vi ville, eller när vi slapp undan det där som vi verkligen inte ville drabbas av. När det där om vi bett och bett om blev såsom vi bad att det skulle bli. Och dom tillfällena kommer, när vi får tacka och lovsjunga Gud för just sådant.

Men tacksägelse och lovsång handlar inte bara eller ens framförallt om de särskilda tillfällena, utan om att våga se tillvaron för vad den djupast sett är: ett sammanhang som kommer av Gud och från Gud, och där han är den som ger allt gott. Att Gud är den, som Paulus säger i sitt tal på Aeropagen i Aten i Apg 17, han är den *som själv ger alla liv och anda och allt*.

Det är det som är inte bara lovsångens, utan hela det kristna livets grund: Att allt som är gott kommer från Gud. Så grundläggande som detta att vi lever, andas och kan stå upp ännu en dag. Det är anledningar till lovsång.

Snarare än att söka efter de där speciella tillfällena av Guds närvaro eller av Guds ingripande, handlar det om att leva på ett sådant sätt, förhålla sig på ett sådant sätt till tillvaron och till livet runtomkring, att vi lever öppna för Guds närvaro och verksamhet både i det stora och i det lilla. Varje dag och hela tiden.

Eller annorlunda uttryckt: Lovsång är inte en musikstil, det är en livsstil. Det är en närande och uppbygglig livsstil, som sakta men säkert drar oss

närmre Gud, vår himmelske Far. Eller som det är uttryckt i den psalm som är föreslagen för andakten ikväll, nr 702: ”Jag vill göra *mitt liv* till en lovsång till dig.” Det handlar om att göra hela livet till en lovsång, till en tacksam dialog med Gud, vår himmelske far. Vad än som kommer på, för att Gud är den han är. Och det är han, också den här dagen.

Förbön

Tack, käre himmelske Fader, för ännu en dag och för ännu en söndag. Hjälp mig den här dagen att upptäcka dig inte bara i det stora, utan också i det lilla. Hjälp mig att med allt vad jag är och med allt vad jag gör lovsjunga, prisa och ära dig och ditt heliga namn.

Idag ber vi också särskilt med alla dem som inte har någon gudstjänst att gå till. Herre, möt oss där vi är, tala till oss också idag, låt oss få känna gemenskap med dig, du som i dig själv är gemenskap. Hjälp oss att i denna tid på ett fördjupat sätt söka dig i bönen, för vår skull, för världens skull, och för ditt rikes skull. Herre, välsigna och bevara oss i ditt namn och i din närhet, också i denna tid. Genom Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Herren välsignar dig och beskyddar dig. Herren låter sitt ansikte lysa mot dig och visar dig nåd. Herren vänder sitt ansikte till dig och ger dig sin fred. (4 Mos 6:24-26).

Söndagens kväll.

Psalm 702 - ”Jag vill göra mitt liv till en lovsång till dig”

Bön

Käre far, du som kallar oss att leva som dina barn i frihet hos dig, befria

mig från allt det som ligger mellan dig och mig, så att märker att du är här, och kan höra det som du nu vill säga. I Jesu namn, *Amen*.

Bibelläsning – Lukasevangeliet 19:37-40

Då Jesus närmade sig staden och var på väg ner från Olivberget började hela skaran av lärjungar i sin glädje ljudligt prisa Gud för alla de underverk de hade sett: 'Välsignad är han som kommer', konungen, 'i Herrens namn.' Fred i himlen och ära i höjden. Några fariseer i folkmassan sade då till honom: ”Mästare, säg åt dina lärjungar att sluta.” Han svarade: ”Jag säger er att om de tiger kommer stenarna att ropa.”

Betraktelse

Den söndagskväll är också *Tacksägelsedagens* kväll, i det *kyrkoår* som bland annat Svenska Kyrkan följer, och vi stannar denna kväll, precis som i andakten i morse, upp inför denna söndags evangelietext och tema, som är *Lovsång*. I andakten i morse stannade vi mera allmänt upp inför vad lovsång är och kan vara. Nu ikväll ska vi istället koncentrera oss på vad evangelietexten från Lukasevangeliet har att säga om, lära oss och uppmuntra oss till, när det kommer till detta lovsång.

Som vi konstaterade redan i morse är det inte själva *inridandet* i Jerusalem på åsnan som är i fokus den här dagen. Det är den lovsång som lärjungarna sjöng och den glädje och tacksamhet som de visade. Det står om lärjungarna att de *i sin glädje ljudligt prisade Gud för alla de underverk de hade sett*. Och de sade: *Välsignad är han som kommer, konungen, i Herrens namn. Fred i himlen och ära i höjden*. Kort sagt: lärjungarna ägnar sig åt lovsång och tacksägelse.

Men vi kan faktiskt undra varför. Visst var intåget i Jerusalem en speciell händelse, något sådär alldeles unikt som påkallar en tacksägande och lovsjungande attityd gentemot Gud. Och visst hade lärjungarna fått se och uppleva mycket under sin vandring och sina liv tillsammans med Jesus. Men det är ändå inte särskilt längesedan Jesus tydligt och klart och för tredje gången har förklarat för dem vad som är hans djupaste syfte med detta inridande: Han går mot sitt lidande och mot sin död. Och vi kan läsa att lärjungarna inte förstod detta. De var förmodligen både bedrövade och förvirrade. Och samtidigt var de glada över vad de hade

fått uppleva av Guds närvaro och Guds kraft. På det sättet var de ungefär som du och jag och andra människor idag. Livet och känslorna var blandade. Ändå förmådde de lovsjunga. Du och jag är kallade att göra samma sak: att lovsjunga, i alla omständigheter, och trots allt.

En annan påminnelse vi får i evangelietexten är att det finns sådant och sådana som vill hindra oss i vår lovsång. Det står att några fariséer i folkmassan sa till Jesus: *Mästare, säg åt dina lärjungar att sluta*. Också det är en påminnelse till oss. Det finns sådant och sådana som vill att vår lovsång och vår tacksägelse skall tystna.

Det kan vara de som bara helt enkelt blir irriterade eller provocerade av troende människor, av Jesu efterföljare. Det är också de sammanhang som trivialiserar och relativiserar Guds Ord, Guds verklighet och livet med Gud. Och Guds verkliga fiende, djävulen. För det sista han vill höra och se är ett frimodigt Gudsfolk som sjunger Guds lov och talar om Guds verk, som vandrar på Guds vägar och går hans ärenden, mitt i den värld som är präglad också av den onde och av hans verksamhet. Och inte sällan gör han människor och sammanhang till sina villiga vasaller, som vill förmå oss att sluta. Men de lärjungar som fanns runt Jesus den där dagen då han red in i Jerusalem slutade inte att lovsjunga, trots att de ombads att göra just det. Och därför ska inte heller vi göra det.

Det är gott att lyssna till hur Jesus svarar fariséerna, han säger: *Jag säger er att om de tiger kommer stenarna att ropa*. Även en sten, även det allra mest livlösa av alla ting som vi kan tänka oss (vi säger ju faktiskt *stendöd*), kan Gud förmå, omskapa och ge liv och kraft till att lovsjunga honom. Det betyder inte att vi ska sluta lovsjunga, så att stenarna kan börja göra det. Det betyder att Gud har mer av liv och kraft att ge till oss och till vår lovsång, och att vi ska leva så och söka honom så, att han genom sin helige Ande kan hjälpa oss att göra våra liv till en lovsång till honom. För hur vårt liv än ser ut, är han värd vår lovsång, för att han är den han är. Amen.

Förbön

Tack, käre Far, för den här dagen som nu går mot sitt slut. Hjälp mig att göra varje dag till en tacksägelsedag. Hjälp mig att göra mitt livs alla

återstående dagar till dagar då mitt liv är en lovsång till dig.

Också denna kväll och natt ber vi om ditt förbarmande och ingripande i den värld som du har skapat och älskar. Herre, grip in där sjukdom, död, smärta, ångest och allt annat som inte är av dig råder och brer ut sig. Besök din mänsklighet och dina barn på ett nytt och fördjupat sett i denna tid, du som har det och är den som vi behöver. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Må hoppets Gud fylla er tro med all glädje och frid och ge er ett allt rikare hopp genom den heliga andens kraft. (Rom 15:13)

Med önskan och förhoppning om Guds frid och
välsignelse över dig i ditt andaktsliv.

Fredrik Borglin, 2020. Allt material får kopieras och användas helt fritt.

Bibelutdragen hämtade ur Bibel 2000, <http://www.bibeln.se>